

Manual

Undersøgelse af det nyfødte barn

Pædiatri Færdighedstræning 12, Medicin, K8

Læringsmål

Den studerende skal efter endt færdighedstræning

- selvstændigt kunne foretage en undersøgelse af det nyfødte barn

Forberedelse til timen

Læsning af manual.

Repetition af relevant anatomi og fysiologi.

Indikation/kontraindikation

- Screene for medfødte misdannelser/sygdomme
- Foretage undersøgelse på mistanke om akut opstået sygdom

Identifikation af patient

- Barnet identificeres ved hjælp af identifikationsarmbånd og/eller via forældre

Information til patient (forældre)

- Forældre orienteres om undersøgelsens formål og forløb

Forberedelse af patient/til undersøgelsen

- Optag relevant anamnese fra
 - Fødejournal (fødselsforløb)
 - Plejepersonale (barnet aktuelt)
 - Forældre (dispositioner, graviditet, fødsel, aktuelt og evt. bekymringer)
- Barnet holdes så vidt muligt roligt og veltilpas (varme, stille omgivelser, mæt og udhvilet)

Apparatur/utensilier

- Stetoskop
- Evt. lygte, steril tungespaltel

Manual

Undersøgelse af det nyfødte barn

Pædiatri Færdighedstræning 12, Medicin, K8

Procedure

Undersøgelsen deles op i en almen del og en specifik del

Barnets almene tilstand:

- (A)irway Er der frie luftveje, trækker barnet vejret? Evt. skab frie luftveje
- (B)reathing Respirationsfrekvens, indtrækninger, knirken, stridor, saturation
- (C)irkulation Kapillærrespons <3 sek, puls, farver (lyserød, bleg, cyanotisk, marmoreret)
- (D)issability Bevidshed (vågen, sløv, irriteret), tonus, spontane bevægelser
- Exposure: Temperatur, udslæt, icterus osv.
- Alment udseende Fx præmatur, overbåren, vægt, længde, hovedomfang. Passer det til gestationsalder. Hvordan ligger det på vækstkurverne.

Specifik undersøgelse:

- Kranie: form, hovedomfang, suturer, fontaneller, evt. ansamlinger
- Ansigt: dysmorfe træk, facialispareser
- Øjne: betændelse, blødninger, pupil, abnorm placering, katarakt
- Ører: placering, configuration, præaurikulære vedhæng
- Næse: passage, deviation
- Mund: spalter, tænder, trøske
- Hals: struma, torticollis
- Clavikler: fraktur
- Lunger: bilyde, luftskifte, respirationsfrekvens, knirken, indtrækninger
- Hjerte: mislyde, rytme, femoralis pulse
- Abdomen: størrelse, ømhed, udfyldninger, tarmlyde, navlen (obs. infektion), akutte tilstande, misdannelser
- Columna: myelomeningocele, spina bifida, scoliose, sakral indkærvning, fistel
- Genitalier: hypospadi, intersex, adrenogenitalt syndrom, analatresi, testes, udflåd
- Hofter: Ortolani, Barlow
- Ekstremiteter generelt: misdannelser, pareser/kontrakturer
- Overekstremiteter: plexus brachialis pareser, Duchenne-Erb, Klumpke
- Underekstremiteter: Fejlstilling af fødder, klumpfod
- Hud: udslæt, petekkier/suggilationer, mongolian spots, hæmangiom, storkebid
- Reflekser vurderes undervejs Sutte-, søge-, mororeflex, gribe, gangrefleks

Manual

Undersøgelse af det nyfødte barn

Pædiatri Færdighedstræning 12, Medicin, K8

Manual

Undersøgelse af det nyfødte barn

Pædiatri Færdighedstræning 12, Medicin, K8

Risici

Ingen

Fejlkilder

Litteratur

Pædiatri, illustreret lærebog, FADL's Forlag, 2. udgave, Tom Lissauer og Graham Clayden, dansk redaktion Ulrikka Nygaard og Kjeld Schmiegelow.

Side 54 – 90: Neonatologi

Eller 3. udgave (2024) kapitel 4: neonatologi side 73-121

Udarbejdelse/godkendelse

Udarbejdelse:

Godkendelse: Speciallæge/Klinisk lektor Karina

Dyrvig Honoré

Dato: 30.11.2025